

Brüssel, 14. veebruar 2024
(OR. en)

6435/24

Institutsioonidevaheline
dokument:
2023/0192(COD)

CODEC 415
UK 8
TRANS 57
PE 22

KIRJALIK TEAVE

Saatja:	Nõukogu peasekretariaat
Saaja:	Alaliste esindajate komitee / nõukogu
Teema:	Ettepanek: EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU OTSUS, millega antakse Prantsuse Vabariigile luba pidada läbirääkimisi La Manche'i väina püsiühenduse ohutus- ja koostalitlusnõudeid käsitletava rahvusvahelise lepingu üle, see leping allkirjastada ja sõlmida – Euroopa Parlamendi esimese lugemise tulemus (Strasbourg, 5.–8. veebruar 2024)

I. SISSEJUHATUS

Nõukogu, Euroopa Parlamendi ja komisjoni vahel toimus rida mitteametlikke kontakte eesmärgiga jõuda eespool nimetatud õigusakti suhtes kokkuleppele esimesel lugemisel.

Sellega seoses esitas raportöör Petar VITANOV (S&D, BG) transpordi- ja turismikomisjoni (TRAN) nimel kompromissmuudatusettepaneku (muudatusettepanekud nr 1–15) eespool nimetatud otsuse ettepaneku muutmiseks, mille kohta ta oli koostanud raporti projekti. Kõnealuse muudatusettepaneku suhtes jõuti kokkuleppele eespool nimetatud mitteametlike kontaktide käigus. Muid muudatusettepanekuid ei esitatud.

II. HÄÄLETUS

Täiskogu võttis 7. veebruaril 2024 toimunud hääletusel eespool nimetatud otsuse ettepaneku muutmiseks esitatud kompromissmuudatusettepaneku (muudatusettepanekud nr 1–15) vastu. Selliselt muudetud komisjoni ettepanek kujutab endast parlamendi esimese lugemise seisukohta, mis on esitatud käesoleva dokumendi lisa toodud parlamendi seadusandlikus resolutsioonis¹.

Parlamendi seisukoht vastab institutsioonide vahel eelnevalt kokkulepitule. Seetõttu peaks nõukogul olema võimalik parlamendi seisukoht heaks kiita.

Õigusakt võetakse seejärel vastu parlamendi seisukohale vastavas sõnastuses.

¹ Seadusandlikus resolutsioonis esitatud parlamendi seisukoha versioonis on ära märgitud muudatusettepanekutega komisjoni ettepanekusse tehtud muudatused. Komisjoni teksti lisatud tekst on esile tõstetud *paksus kaldkirjas*. Sümbol „■“ tähistab välja jäetud teksti.

Prantsuse Vabariigile loa andmine pidada läbirääkimisi La Manche'i väina püsiühenduse ohutus- ja koostalitlusnõudeid käsitleva rahvusvahelise lepingu üle, see leping allkirjastada ja sõlmida

Euroopa Parlamendi 7. veebruari 2024. aasta seadusandlik resolutsioon ettepaneku kohta võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu otsus, millega antakse Prantsuse Vabariigile luba pidada läbirääkimisi La Manche'i väina püsiühenduse ohutus- ja koostalitlusnõudeid käsitletava rahvusvahelise lepingu üle, see leping allkirjastada ja sõlmida (COM(2023)0328 – C9-0205/2023 – 2023/0192(COD))

(Seadusandlik tavamenetlus: esimene lugemine)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse komisjoni ettepanekut Euroopa Parlamendile ja nõukogule (COM(2023)0328),
 - võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 294 lõiget 2 ja artiklit 91, mille alusel komisjon esitas ettepaneku Euroopa Parlamendile (C9-0205/2023),
 - võttes arvesse õiguskomisjoni arvamust esitatud õigusliku aluse kohta,
 - võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 294 lõiget 3,
võttes arvesse Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee 20. septembri 2019. aasta arvamust¹,
 - pärast konsulteerimist Regioonide Komiteega,
 - võttes arvesse nõukogu esindaja poolt 20. detsembri 2023. aasta kirjas võetud kohustust kiita Euroopa Parlamendi seisukoht heaks vastavalt Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 294 lõikele 4,
 - võttes arvesse kodukorra artikleid 52, 59 ja 40,
 - võttes arvesse transpordi- ja turismikomisjoni raportit (A9-0018/2024),
1. võtab vastu allpool toodud esimese lugemise seisukoha;
 2. palub komisjonil ettepaneku uuesti Euroopa Parlamendile saata, kui komisjon asendab selle uue ettepanekuga, muudab seda oluliselt või kavatses seda oluliselt muuta;
 3. teeb presidendile ülesandeks edastada Euroopa Parlamendi seisukoht nõukogule ja komisjonile ning liikmesriikide parlamentidele.

¹ ELT C, C/2023/879, 8.12.2023, ELI: <http://data.europa.eu/eli/C/2023/879/oj>.

Euroopa Parlamendi seisukoht, vastu võetud esimesel lugemisel 7. veebruaril 2024. aastal eesmärgiga võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu otsus (EL) 2024/.... millega antakse Prantsuse Vabariigile luba pidada läbirääkimisi La Manche'i väina püsiühenduse ohutus- ja koostalitlusnõudeid käsitletava rahvusvahelise lepingu üle, sellele lepingule alla kirjutada ja see sõlmida

EUROOPA PARLAMENT JA EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle **1** artiklit 91,

võttes arvesse Euroopa Komisjoni ettepanekut,

olles edastanud seadusandliku akti eelnõu liikmesriikide parlamentidele,

võttes arvesse Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee arvamust¹,

pärast konsulteerimist Regioonide Komiteega,

toimides seadusandliku tavamenetluse kohaselt²

¹ ELT C, C/2023/879, 8.12.2023, ELI: <http://data.europa.eu/eli/C/2023/879/oj>.

² Euroopa Parlamendi 7. veebruari 2024. aasta seisukoht.

ning arvestades järgmist:

- (1) 12. veebruaril 1986 Canterbury's alla kirjutatud Prantsuse Vabariigi ning Suurbritannia ja Põhja-Iiri Ühendkuningriigi vahelise lepinguga La Manche'i väina püsiühenduse ehitamise ja käitamise kohta eraõiguslike kontsessioonäärde poolt (edaspidi „Canterbury leping“) loodi valitsustevaheline komisjon, kes teeb järelevalvet kõigi La Manche'i väina püsiühenduse ehitamise ja käitamisega seotud küsimuste üle (edaspidi „valitsustevaheline komisjon“).
- (2) Alates Suurbritannia ja Põhja-Iiri Ühendkuningriigi Euroopa Liidust ja Euroopa Aatomienergiaühendusest väljaastumise lepingus¹ sätestatud üleminekuperioodi lõpust on La Manche'i väina püsiühenduse taristuettevõtja ja La Manche'i väina püsiühenduses tegutsevate raudteeveo-ettevõtjate suhtes raudteeohutuse ja koostalitluse osas kohaldatud kahte eraldi õigusraamistikku.

¹ ELT L 29, 31.1. 2020, lk 7.

- (3) Prantsuse Vabariik taotles 16. juuli 2020. aasta kirjas liidult luba pidada Ühendkuningriigiga läbirääkimisi ja sõlmida rahvusvaheline leping, milles käsitletakse ohutus- ja koostalitlusnõudeid La Manche'i väina püsiühenduses. Vastavalt sellele taotlusele anti Euroopa Parlamendi ja nõukogu otsusega (EL) 2020/1531¹ Prantsuse Vabariigile luba pidada läbirääkimisi lepingu üle, millega tagatakse kogu La Manche'i väina püsiühenduse suhtes liidu õiguse, eelkõige Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2016/796² ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivide (EL) 2016/797³ ja (EL) 2016/798⁴ ühtne ja dünaamiline kohaldamine. Samuti on otsuses (EL) 2020/1531 sätestatud tingimused, mille alusel valitsustevaheline komisjon võib jätkata Prantsuse Vabariigi jurisdiktsiooni alla kuuluva La Manche'i väina püsiühenduse osa eest vastutava riikliku ohutuasutuse rolli täitmist.
- (4) **Prantsuse Vabariigi ja Ühendkuningriigi vahelistest** läbirääkimistest **on selgunud**, et kõnealuses otsuses sätestatud tingimustel sõlmitud **leping** ei **vii** mõlemat lepinguosalist rahuldava kokkuleppeni. **Seetõttu** väljendas Prantsuse Vabariik 23. märtsi 2023. aasta kirjas oma kavatsust pidada läbirääkimisi ja sõlmida teistsugune leping. **Seetõttu tehakse ettepanek alternatiivse loa kohta.**

¹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 21. oktoobri 2020. aasta otsus (EL) 2020/1531, millega antakse Prantsusmaale luba pidada läbirääkimisi lepingu üle, millega täiendatakse Prantsusmaa ning Suurbritannia ja Põhja-Iiri Ühendkuningriigi vahelist lepingut, mis käsitleb La Manche'i väina püsiühenduse ehitamist ja käitamist eraõiguslike kontsessioonäride poolt, ning see allkirjastada ja sõlmida (ELT L 352, 22.10.2020, lk 4).

² **Euroopa Parlamendi ja nõukogu 11. mai 2016. aasta määrus (EL) 2016/796, mis käsitleb Euroopa Liidu Raudteeametit ja millega tunnistatakse kehtetuks määrus (EÜ) nr 881/2004** (ELT L 138, 26.5.2016, lk 1).

³ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 11. mai 2016. aasta direktiiv (EL) 2016/797 Euroopa Liidu raudteesüsteemi koostalitluse kohta (ELT L 138, 26.5.2016, lk 44).

⁴ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 11. mai 2016. aasta direktiiv (EL) 2016/798 raudteeohutuse kohta (ELT L 138, 26.5.2016, lk 102).

- (5) Kolmanda riigiga sõlmitud rahvusvaheline leping, mis käsitleb raudteeohutust ja raudteesüsteemi koostalitlust piiriülestes olukordades, võib mõjutada valdkonda, mida suures osas reguleerib liidu õigus, eelkõige määrus (EL) 2016/796 ja direktiivid (EL) 2016/798 ja (EL) 2016/797. Seetõttu kuulub selline leping liidu ainupädevusse välisasjades. Liikmesriigid võivad pidada läbirääkimisi selliste lepingute üle **või** neid sõlmida üksnes juhul, kui liit on neile selleks Euroopa Liidu toimimise lepingu (ELi toimimise leping) artikli 2 lõike 1 kohaselt loa andnud. Kuna leping käsitleb transpordi valdkonnas kehtiva liidu õigusega hõlmatud valdkondi, on **samuti** vaja, et sellise loa annaks liidu seadusandja vastavalt ELi toimimise lepingu artiklis 91 osutatud seadusandlikule menetlusele.
- (6) Võttes arvesse La Manche'i väina püsiühenduse **eriseisundit** raudteeühendusena, mis hõlmab ühtainsat keerukat rajatist, mis asub osaliselt Prantsuse Vabariigi territooriumil ja osaliselt kolmandas riigis, on asjakohane **anda Prantsuse Vabariigile luba** pidada Ühendkuningriigiga läbirääkimisi, et alla kirjutada ja sõlmida rahvusvaheline leping (edaspidi „leping“) **seoses** ühtsete ohutus- ja koostalitlusreeglite kohaldamisega La Manche'i väina püsiühenduses ning tagamaks koostöö Prantsusmaa riikliku ohutusasutuse Etablissement Public de Sécurité Ferroviaire (EPSF) ja Ühendkuningriigi riikliku ohutusasutuse Office of Rail and Road (ORR) vahel.

- (7) La Manche'i väina püsiühenduse selle osa suhtes, mis kuulub Prantsuse Vabariigi jurisdiktsiooni alla, tuleks jätkuvalt kohaldada liidu õigust. Kaitsta tuleks liidu õiguse esimuse ja kohaldataval juhul vahetu õigusmõju põhimõtteid ning liidu institutsioonide ja asutuste vastavaid pädevusi.
- (8) Prantsuse Vabariigi ja Ühendkuningriigi vahelisi vaidlusi, mis on seotud lepingu kohaldamisega, ei tohiks lahendada Canterbury lepingu artikli 19 alusel moodustatud vahekohtus ega muude õiguslikult siduvate vaidluste lahendamise vahendite abil.
- (9) Määruse (EL) 2016/796 artikli 3 kohaselt peaks Euroopa Liidu Raudteeametil olema jätkuvalt ainuvastutus talle antud ülesannete ja volituste eest ning vastavalt direktiivi (EL) 2016/798 artiklile 16 peaks Euroopa Liidu Raudteeamet olema oma otsuste tegemisel jätkuvalt sõltumatu. Seega peaks Canterbury lepingu alusel loodud valitsustevahelise komisjoni ja ohutusasutuse roll lepingus käsitletavates küsimustes piirduma EPSFi ja ORRi tegevuse koordineerimisega. Valitsustevahelise komisjoni ja ohutusasutuse õigustloovad aktid ega nende mõju ei tohiks mõjutada EPSFi sõltumatust otsuste tegemisel kooskõlas liidu õigusega.

- (10) Selleks et tagada liidu õiguse pidev nõuetekohane rakendamine La Manche'i väina püsiühenduse selles osas, mis kuulub Prantsuse Vabariigi jurisdiktsiooni alla, ning tagamaks, et komisjon saaks teha järelevalvet selle kohaldamise üle Euroopa Kohtu kontrolli all, sealhulgas kiireloomulistel juhtudel, peaks Prantsuse Vabariigile jääma õigus leping ühepoolselt peatada või lõpetada.
- (11) Selleks et võtta arvesse võimalikke tulevasi muudatusi liidu õiguses, eelkõige **määruses (EL) 2016/796 ning** direktiivides (EL) 2016/797 ja (EL) 2016/798, tuleks lepingus sätestada ka selle muutmist käsitlevad reeglid. Komisjonile tuleks anda luba volitada Prantsuse Vabariiki lepingut muutma vastavalt lepingus sätestatud muutmismenetlusele, **tingimusel et kõnealused muudatused piirduvad kohandustega**, mis **kajastavad** muudatusi liidu õiguses.

- (12) *Liidu huvides tuleks Prantsuse Vabariigile anda ka luba pidada läbirääkimisi käesoleva otsusega antud loa alusel sõlmitud lepingu edasiste muudatuste üle, võttes arvesse otsuses (EL) 2020/1531 sätestatud tingimusi. Seepärast peaks liidu otsusega (EL) 2020/1531 antud luba jääma kehtima niivõrd, kui käesoleva loa alusel sõlmitud lepingut saab muuta, et võtta arvesse kõnealuses otsuses sätestatud tingimusi,*

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA OTSUSE:

Artikkel 1

Käesoleva otsusega kehtestatakse tingimused, mille kohaselt antakse Prantsuse Vabariigile luba pidada Ühendkuningriigiga läbirääkimisi La Manche'i väina püsiühenduse ohutus- ja koostalitlusnõudeid ning Etablissement Public de Sécurité Ferroviaire'i (EPSF) ja Office of Rail and Road'i (ORR) vahelist koostööd käsitleva rahvusvahelise lepingu üle (edaspidi „leping“), sellele lepingule alla kirjutada, see sõlmida **ning seda tulevikus muuta**.

Leping peab vastama käesoleva otsuse artiklites 2 ja 3 sätestatud tingimustele.

Artikkel 2

Prantsuse Vabariigi jurisdiktsiooni alla kuuluva La Manche'i väina püsiühenduse osa puhul peab leping vastama järgmistele tingimustele:

- a) Kõnealune leping peab olema liidu õigusega igati kooskõlas. Tagatakse liidu õiguse esimuse ja, kui see on kohaldatav, vahetu õigusmõju põhimõtted.
- b) Prantsuse Vabariigi ja Ühendkuningriigi vahelisi vaidlusi, mis on seotud lepingu kohaldamisega, ei tohiks lahendada Canterbury lepingu artikli 19 alusel moodustatud vahekohtus ega muude õiguslikult siduvate vaidluste lahendamise vahendite abil.

- c) Selleks peaks Prantsuse Vabariigile jääma õigus leping ühepoolselt peatada või lõpetada, et tagada liidu õiguse täielik, nõuetekohane ja kiire kohaldamine tema jurisdiktsiooni alla kuulavas La Manche'i väina püsiühenduse osas.
- d) Lepinguga nähakse ette mehhanism selle muutmiseks, et kohandada lepingut liidu õiguse muudatustega.
- e) Tagatakse sõltumatus ja vastavad volitused, mis on liidu õigusega antud Euroopa Liidu Raudteeametile ja EPSFi kui riiklikule ohutusasutusele direktiivi (EL) 2016/798 tähenduses, eelkõige:
- ORRi akte tunnustatakse lepingu kohaldamisel üksnes juhul, kui direktiivi 2012/34/EL¹ artikli 14 lõike 5 kohaselt on sõlmitud varasem kokkulepe,
 - ORRi aktide samaväärsust tunnustatakse üksnes juhul, kui see on ette nähtud rahvusvahelise raudteeveo konventsiooniga (COTIF), ja
 - Lepingu reguleerimisalasse kuuluvates küsimustes ei mõjuta Canterbury lepinguga loodud valitsustevahelise komisjoni ja ohutusasutuse ülesanded ja volitused EPSFi sõltumatust otsuste tegemisel kooskõlas liidu õigusega.

¹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 21. novembri 2012. aasta direktiiv 2012/34/EL, millega luuakse ühtne Euroopa raudteepiirkond (ELT L 343, 14.12.2012, lk 32).

Artikkel 3

Prantsuse Vabariik teavitab komisjoni korrapäraselt Ühendkuningriigiga lepingu sõlmimise üle peetavate läbirääkimiste käigust ning kui see on kohane, kutsub komisjoni vaatlejana osalema.

Kui läbirääkimised viiakse lõpule, esitab Prantsuse Vabariik nende tulemusel koostatud lepingu kavandi komisjonile. Komisjon teatab sellest lepingu kavandist *viivitamata* Euroopa Parlamendile ja nõukogule.

Ühe kuu jooksul pärast lepingu kavandi esitamist komisjonile teeb komisjon otsuse selle kohta, kas artiklis 2 sätestatud tingimused on täidetud. Komisjon *teavitab Euroopa Parlamenti ja nõukogu sellise otsuse vastuvõtmisest*. Kui komisjon otsustab, et kõnealused tingimused on täidetud, võib Prantsuse Vabariik sellele lepingule alla kirjutada ja selle sõlmida.

Prantsuse Vabariik esitab allakirjutatud lepingu koopia komisjonile ühe kuu jooksul alates selle jõustumisest, või kui lepingut kohaldatakse ajutiselt, ühe kuu jooksul alates selle ajutise kohaldamise algusest.

Artikkel 4

Prantsuse Vabariik tagab kogu lepingu kehtivuse ajal liidu õiguse täieliku, nõuetekohase ja kiire kohaldamise tema jurisdiktsiooni alla kuuluvas La Manche'i väina püsiühenduse osas. Prantsuse Vabariik võtab sellega seoses asjakohased meetmed, sealhulgas vajaduse korral peatab või lõpetab lepingu.

Artikkel 5

- 1. Prantsuse Vabariigile antakse luba **pidada läbirääkimisi** lepingu **muudatuste** üle **käesoleva artikli lõigetes 3 ja 4 kehtestatud korras, tingimusel et sellised muudatused on vajalikud** lepingu kohandamiseks tulevaste muudatustega liidu õiguses ning eelkõige määruse (EL) 2016/796 ning direktiivide (EL) 2016/797 ja (EL) 2016/798 muudatustega, **ja** tingimusel, et sellised muudatused on vajalikud selleks, et tagada liidu õiguse täielik, nõuetekohane ja kiire kohaldamine tema jurisdiktsiooni alla kuuluva La Manche'i väina püsiühenduse osas.*
- 2. Prantsuse Vabariigile antakse samuti luba **pidada läbirääkimisi lepingu edasiste muudatuste üle käesoleva artikli lõigetes 3 ja 4 kehtestatud korras, et tagada lepingu vastavus otsuse (EL) 2020/1531 artiklis 1 sätestatud tingimustele.***

3. Prantsuse Vabariik teavitab komisjoni korrapäraselt Ühendkuningriigiga lepingu muudatuste üle peetavate läbirääkimiste käigust ning kui see on kohane, kutsub komisjoni vaatlejana osalema. Prantsuse Vabariik esitab kavandatud muudatused koos selgitava märkusega komisjonile. Komisjon teatab sellest **viivitamata** Euroopa Parlamendile ja nõukogule. Prantsuse Vabariik esitab kavandatud muudatuste kohta lisateabe, mida komisjon nõuab.

4. Kolme kuu jooksul alates kavandatud muudatuse ja sellele lisatud selgitava märkuse esitamisest komisjonile teeb komisjon otsuse selle kohta, kas käesoleva artikli lõikes 1 ja artiklis 2 sätestatud tingimused on täidetud. Kui komisjon otsustab, et kõnealused tingimused on täidetud, **teavitab ta sellise otsuse vastuvõtmisest Euroopa Parlamenti nõukogu ning** Prantsuse Vabariik võib muudatuse lepingusse sisse viia. Muudetud lepingu koopia esitatakse komisjonile ühe kuu jooksul alates muudatuse jõustumisest, või kui muudatust kohaldatakse ajutiselt, ühe kuu jooksul alates selle ajutise kohaldamise algusest.

Artikkel 6

■ Otsust (EL) 2020/1531 *kohaldatakse jätkuvalt artikli 5 lõikes 2 osutatud ulatuses.*

Artikkel 7

Käesolev otsus on adresseeritud Prantsuse Vabariigile.

…,

Euroopa Parlamendi nimel

president

Nõukogu nimel

eesistuja